Kaader kerkadvies

Memo

Betreft: Toekomst Witte Kerk Noordwijkerhout
Ons kenmerk: 2024_342_MEM01
Datum: 28 juni 2025

Witte Kerk in de politiek

Input t.b.v. motie gemeenteraad om Witte Kerk meer publiek te kunnen maken en te behouden voor de toekomst.

De Witte kerk is ontegenzeggelijk hèt icoon van Noordwijkerhout. Daar twijfelt niemand: aan iedereen kent dit gebouw en weet het te vinden, of je nu lid bent van de kerk of niet. Of dat ook geldt voor de binnenkant is maar de vraag. Die is minder bekend. Toch gebeurt ook daar heel veel en heel veel verschillende dingen door en voor het dorp.

Van oudsher is dit icoon voor de leden van de kerk. Tegelijkertijd is de Witte Kerk als rijksmonument al heel lang echt het symbool van het hele dorp.

Aan de ene kant wil de Protestantse Gemeente het gebouw graag nog meer inzetten voor het dorp en meer activiteiten organiseren voor iedereen. Ook wil zij het gebouw meer openstellen zodat meer mensen de schoonheid ervan kunnen ervaren, de ruimte kunnen gebruiken of de stilte kunnen vinden.

Aan de andere kant ziet ze de kerk dat de kosten toenemen (vooral onderhoud, energie en verzekering) en de inkomsten afnemen. Daarom is het maar zeer de vraag of deze wens gerealiseerd kan worden. Sterker nog, of het gebouw op den duur wel onderhouden en behouden kan worden.

De Protestantse Gemeente heeft daarom opdracht gegeven voor een extern onderzoek naar de mogelijkheden van het gebouw. Dit onderzoek loopt nog, maar heeft inmiddels al wel uitgewezen dat veranderingen in het gebouw mogelijk zijn. Met deze aanpassingen zou het gebruik van het gebouw enorme stappen vooruit kunnen zetten.

Om het gebouw geschikter te maken voor een nieuwe toekomst, samen met het dorp, zijn aanpassingen broodnodig. Daar hangt echter wel een forse investering aan. Daarnaast ligt er nog een verduurzamingsopgave.

Als het mogelijk blijkt om deze stappen te zetten, zal het gebouw gebouw breed ingezet kunnen worden voor culturele, sociaal maatschappelijke en andere activiteiten. Daarnaast kan het gebouw ook gebruikt blijven worden voor religieuze activiteiten.

De Protestantse Gemeente onderzoekt ook welke vorm van organisatie er bij de nieuwe toekomst hoort en

gaat graag met het dorp in gesprek.

Kosten

Voor het onderzoek dat nu loopt is deels subsidie verkregen vanuit het Rijk. De eigen bijdrage daarvoor bedraagt [redacted] inclusief btw. Dit onderzoek betreft een eerste scan van de mogelijkheden en onmogelijkheden en wat dit zou kunnen betekenen voor het toekomstig gebruik. Om de haalbaarheid van deze ideeen te onderzoeken is er nog wel het een en ander nodig. Na de fase van het onderzoek naar de haalbaarheid, volgt uiteraard nog een fase van nadere planvorming en vervolgens de uitvoering.

Voor de fase van de haalbaarheid is naast de eigen bijdrage van € [redacted] nog een en ander nodig. Te denken valt aan een verdiepende en verbindende markt consultatie, waarbij intenties worden uitgesproken door partijen om zich te verbinden aan de Witte Kerk.
Daarnaast is - om de ingreep in het rijksmonument mogelijk te maken - een cultuurhistorische waardestelling nodig. Om het geheel op een professionele wijze op gang te brengen is een kwartiermaker die draagvlak creëert bij verschillende partijen, maar ook bij diverse stakeholders rondom het gebouw (denk aan de Rijksdienst voor het culturele erfgoed, Gemeente Noordwijk, de kerk intern etc.).

Na de fase van de haalbaarheid zal het plan verder moeten worden uitgewerkt door een architect. Dit brengt de nodige kosten met zich mee, naast allerhande onderzoeken, leges en dergelijke.

Een eerste globale inschatting van de kosten tot en met de vaststelling van de haalbaarheid:
- eigen bijdrage eerste verkenning: [redacted]
- nadere consultatie: € [redacted]
- cultuurhistorische waardestelling: [redacted]
- kwartiermaker: € [redacted]